

ŠILUTĖS ŽIBŲ PRADINĖS MOKYKLOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS

DĖL ŠILUTĖS ŽIBŲ PRADINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO TVARKOS IR MOKINIŲ MOKOMOSIOS-PAŽINTINĖS IŠVYKOS (ŽYGIO, EKSKURSIJOS) SAUGOS INSTRUKCIJOS PATVIRTINIMO

2024 m. gegužės d. Nr. I-
Šilutė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ISAK-330 „Dėl mokinių turizmo renginių organizavimo aprašo“ patvirtintu aprašu (Žin. 2005-03-05, Nr. 31-1023):

1. T v i r t i n u Šilutės Žibų pradinės mokyklos mokinių turizmo renginių organizavimo tvarkos ir Mokinių mokomosios-pažintinės išvykos (žygio, ekskursijos) saugo instrukcijos patvirtinimo (pridedama).

2. P a v e d u raštvedei Jurgitai Saikevičienei supažindinti mokyklos darbuotojus su Šilutės Žibų pradinės mokyklos mokinių turizmo renginių organizavimo tvarka ir Mokinių mokomosios-pažintinės išvykos (žygio, ekskursijos) saugo instrukcija DVS sistemoje „Kontora“.

3. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2024 m. gegužės 13 d.

4. P r i p a ž j s t u netekusiu galios Šilutės Žibų pradinės mokyklos direktoriaus 2014 m. kovo 24 d. įsakymą Nr. I-34 „Dėl Mokinių turizmo renginių organizavimo tvarkos ir Mokinių mokomosios-pažintinės išvykos (žygio, ekskursijos) saugos instrukcijos patvirtinimo“.

Direktorė

Elena Šarkienė

ŠILUTĖS ŽIBŲ PRADINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO TVARKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šilutės Žibų pradinės mokyklos (toliau – Mokykla) mokinių turizmo renginių organizavimo tvarka (toliau – Tvarka) reglamentuoja turizmo renginių organizavimą Mokykloje.

2. Ši tvarka parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ISAK-330 „Dėl mokinių turizmo renginių organizavimo aprašo“ patvirtintu aprašu (Žin. 2005-03-05, Nr. 31-1023).

3. Tikslas – reglamentuoti turizmo renginių mokykloje organizavimą, vykdymą ir laiduoti renginiuose dalyvaujančių mokinių saugumą.

4. Tvarka taikoma visiems mokyklos organizuojamiems turizmo renginiams Lietuvos Respublikos teritorijoje mokiniams iki 18 metų imtinai.

5. Mokinių grupės, naudodamiesi visuomeniniais, vandens keliais, keliaudamos draustiniais ar kitomis riboto lankomumo teritorijomis, privalo vadovautis saugaus eismo taisyklėmis, nustatytomis šiems keliams ir teritorijoms.

6. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

ekskursija – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;

išvyka – organizuotas mokinių grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą panaudojant transporto priemones;

sąskrydis – organizuotas mokinių susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

turizmo renginio vadovas – asmuo, turintis tinkamą pasirengimą, organizuojantis pasiruošimą turizmo renginiui ir jam vadovaujantis;

turistinė stovykla – trumpalaikio mokinių poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;

mokinių turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo mokinių švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

varžybos – organizuotas mokinių (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

žygis – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones.

7. Kitos Tvarkoje naudojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003, Nr. 63-2853) vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMAS

8. Turistinės stovyklos programos rengiamos pagal Vaikų vasaros poilsio stovyklų bendruosius nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. ISAK-612 (Žin., 2006, Nr. 39-1420).

9. Žygio, ekskursijos, išvykos, sąskrydžio, varžybų (toliau išvyka) dokumentus rengia turizmo renginio vadovas (-ai). Dokumentai derinami mokyklos nustatyta tvarka, o juos tvirtina mokyklos direktorius:

- 9.1. prieš išvyką turizmo renginio vadovas mokyklos vadovui rašo Prašymą (1 priedas);
- 9.2. suderinęs išvykos aplinkybes su mokyklos vadovu parengia tėvams Prašymus (2 priedas) su informacija apie išvyką.

III SKYRIUS TURIZMO RENGINIŲ DALYVIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

10. Turizmo renginiuose leidžiama dalyvauti:

10.1. vienos dienos trukmės žygiuose pėsčiomis, varžybose išvykose ir mokomosiose ekskursijose gali dalyvauti visų klasių mokiniai;

10.2. dviejų ir daugiau dienų trukmės žygiuose pėsčiomis, išvykose ir mokomosiose ekskursijose nuo 4 klasės ir su tėvų atstovais (6 mokiniams vienas tėvas).

11. Mokinių grupei, dalyvaujančiai turizmo renginiuose, mokykla skiria turizmo renginio vadovą. Didesnėms nei 15 mokinių grupėms skiriami 2 turizmo renginio vadovai.

12. Mokykla, užtikrindama turizmo renginių dalyvių saugumą:

12.1. suteikia mokytojams galimybes mokytis seminaruose, kursuose saugos ir sveikatos klausimais;

12.2. padeda pasirengti turizmo renginiui;

12.3. nustato turizmo renginių vadovo (-ų) pareigas (direktoriaus įsakymu);

12.4. parengia „Mokinių mokomosios-pažintinės išvykos (žygio, ekskursijos) saugos instrukciją“ (toliau – išvykos saugos instrukcija).

13. Klasės vadovas ir turizmo renginio vadovas, užtikrindamas turizmo renginių mokinių saugumą:

13.1. rengdamas išvyką numato detalų maršrutą (atsižvelgia į dalyvių amžių, jų pasirengimo lygį ir fizinę būklę, nustato išvykimo, atvykimo vietą, laiką, nakvynės vietą);

13.2. mokyklos nustatyta tvarka apie vykdomą turizmo renginį informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus);

13.3. klasių vadovai prieš organizuojamą išvyką supažindina mokinius pasirašytinai su išvykos saugos instrukcija (Saugaus elgesio ir kiti instruktažai lape, išspausdinę iš Tamo dienyno);

13.4. turizmo renginių vadovas prieš kiekvieną išvyką žodžiu mokinius supažindina su saugaus elgesio taisyklėmis išvykos metu;

13.5. išvykos saugos instrukcija su instruktažų išklausymo registracijos lapais saugomi prie klasių vadovų dokumentacijos;

13.6. užtikrina mokinių saugą renginio metu, suteikia pirmąją medicininę pagalbą;

13.7. susidarius situacijai, gresiančiai mokinių saugumui, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia turizmo renginio vykdymą.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Renginių vadovai privalo laikytis šios mokinių turizmo renginių organizavimo tvarkos.

15. Mokinių turizmo renginių organizavimo dokumentus saugo renginio, išvykos vadovas (1 metus, po išvykos).

Šilutės Žibų pradinės mokyklos
mokinių turizmo renginių organizavimo
tvarkos
1 priedas

TVIRTINU
Direktorė

Elena Šarkienė
2024-____-____

_____
(pareigos spausdintinėmis raidėmis)

_____
(vardas ir pavardė spausdintinėmis raidėmis)

Šilutės Žibų pradinės mokyklos
Direktorei
Elenai Šarkienei

PRAŠYMAS

DĖL _____

20____-____-____
Šilutė

Vadovaudamasi _____, prašome išleisti _____
klasių (-ės) _____ mokinius 202____ m. _____ d. _____ val. vykti į
_____, maršrutu
_____.

Vykstančių mokinių sąrašas:

Eil. Nr.	Mokinio vardas, pavardė	Klasė
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

Išvykos organizatorius (-ė)

_____
(parašas)

_____
(vardas ir pavardė)

Lydintis (-i) mokytojas (-a)

_____
(parašas)

_____
(vardas ir pavardė)

Šilutės Žibų pradinės mokyklos
mokinių turizmo renginių organizavimo
tvarkos
2 priedas

_____
(tėvų (globėjų, rūpintojų) vardas ir pavardė spausdintinėmis raidėmis)

_____
(adresas, telefono Nr.)

Šilutės Žibų pradinės mokyklos
Direktorei
Elenai Šarkienei

TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) PRAŠYMAS

DĖL _____

20 _____ - _____ - _____
Šilutė

Prašome leisti mano sūnui (duktai, globotiniui) _____
(mokinio vardas ir pavardė)

20 _____ m. _____ d. _____ val., vykti į _____,
maršrutu _____ su mokytoju (-a) _____.

Sutinku, kad nelaimingo atsitikimo metu vaikui būtų suteikta pirmoji medicininė pagalba.
Susipažinau su kelionės maršrutu, trukme. Savo sūnui (duktai, globotiniui) priminiau saugumo
taisykles, prisiimu atsakomybę už savo vaiko elgesį išvykos metu.

Mano sūnus (duktas, globotinis) išvykos metu vartoja _____
_____ vaistus.

_____
(parašas)

_____
(vardas ir pavardė)

ŠILUTĖS ŽIBŲ PRADINĖ MOKYKLA
Įmonės kodas 291820540

**MOKINIŲ MOKOMOSIOS-PAŽINTINĖS IŠVYKOS (ŽYGIO, EKSKURSIJOS) SAUGOS
INSTRUKCIJA**

(saugos instrukcijos pavadinimas)

DARBUOTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA NR. 1

**I SKYRIUS
BENDROJI DALIS**

1. Patvirtinta instrukcija yra norminis Šilutės Žibų pradinės mokyklos dokumentas, nusakantis mokiniams jų veiklos ir elgesio reikalavimus išvykos (žygio, ekskursijos, varžybų ir kitų turizmo renginių) metu, kad nebūtų padaryta žala mokinių, mokytojų saugai, sveikatai bei žala gamtai.
2. Instrukcija nusako su mokinių veikla susijusius pavojus ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio taisyklių, etiketo reikalavimų kiekviename išvykos etape.
3. Mokiniui, supažindintam pasirašytinai su šia instrukcija ir pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma drausminė nuobauda pagal mokyklos nustatytą tvarką.
4. Išvykos (žygio, ekskursijos) organizatorius atsako už vaikų gyvybę ir saugumą renginio metu.

**II SKYRIUS
GALIMI RIZIKOS VEIKSNIAI IŠVYKOS METU. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ
POVEIKIO**

5. Neatsargus elgesys, galintis sukelti eismo įvykį, laukiant autobuso ar autobuse. Saugos priemonė – laikytis saugaus eismo taisyklių ir etiketo reikalavimų autobuse.
6. Traumos ir sužalojimai dėl autoįvykio. Saugos priemonės – instruktažas apie saugų elgesį gatvėse, nuolatinis mokinių stebėjimas išvykos metu.
7. Traumos ir sužalojimai ne dėl autoįvykio. Saugos priemonė – instruktažas apie saugų elgesį išvykos metu ir nuolatinis mokinių stebėjimas.
8. Skrandžio negalavimai. Saugos priemonė – išankstinis pokalbis apie taisyklingą maisto produktų pasirinkimą išvykai.

**III SKYRIUS
VEIKSMAI PRIEŠ IŠVYKOS PRADŽIĄ**

9. Išvykos vadovas suderina išvykos dokumentus su mokyklos vadovu, vadovaudamasis mokyklos „Šilutės Žibų pradinės mokyklos mokinių turizmo renginių organizavimo tvarka“.
10. Apie išvyką informuoja mokinių tėvus.
11. Primena mokiniams saugaus elgesio taisykles (žodžiu).

IV SKYRIUS VEIKSMAI IŠVYKOS METU

12. Visi griežtai laikosi mokytojo nurodymų ir saugos reikalavimų.
13. Nuolat teikiama informacija vaikams apie atvykimo į punktus laiką, susirinkimo vietas.
14. Stebima, kad mokiniai neatsiskirtų nuo grupės.
15. Skiriamas laikas mokinių pietums.
16. Esant reikalui suteikiama pirmoji pagalba.
- 17. Elgesys išvykos metu:**
- 17.1. elgesys autobuse:**
- 17.1.1. įlipę į transporto priemonę prie durų nesustokite, eikite į priekį, netrukdykite įlipti kitiems keleiviams;
- 17.1.2. negalima ant sėdynės dėti savo daiktų, kai yra stovinčių keleivių;
- 17.1.3. reikia stengtis neprikaištingai laikytis transporto priemonių taisyklių, kad būtų užtikrintas saugumas (nesistumdyti, kaišioti rankas pro langus ar atviras angas);
- 17.1.4. sėdint negalima taip ištiesti kojų, kad jos liestų kitus keleivius, galima tai daryti tik kai yra laisvų vietų;
- 17.1.5. grupės vadovas (vadovai) privalo užtikrinti drausmę;
- 17.1.6. ilgoje kelionėje tenka valgyti autobuse. Maisto likučiai suvyniojami į popierių ir metami į šiukšlių dėžę ar šiukšlių maišą, draudžiama maisto likučius mėtyti autobuse ar pro langą, duris;
- 17.1.7. išlipant iš autobuso neskubėti, nesistumdyti, išlipus laukti grupės vadovo nurodymų, nelakstyti, elgtis drausmingai;
- 17.2. elgesys prie vandens telkinio:**
- 17.2.1. kategoriškai draudžiama stovyklų, ekskursijų, išvykų ir žygių dalyviams maudytis nežinomose ir nepatikrintose vietose audros metu, esant blogam orui ir dideliam rūkui, prastam matomumui;
- 17.2.2. geriausia ir saugiausia organizuoti maudymąsi atitvertose maudymosi vietose;
- 17.2.3. maudymąsi organizuoja grupių vadovai ar kiti asmenys, mokantys gerai plaukti ir apmokyti skęstančiųjų gelbėjimo būdų;
- 17.2.4. besimaudančiuosius stebi renginio vadovas. Į pagalbą galima pasitelkti tėvus, moksleivius gerus plaukikus, mokančius gelbėjimo technikas. Kitiems asmenims patikėti besimaudančiųjų priežiūrą – draudžiama. Tik gerai organizuotas maudymasis padeda išvengti nelaimių vandens telkiniuose;
- 17.2.5. maudymosi metu grupių vadovai būna maudymosi vietoje. Ekskursijos metu už maudymąsi atsako grupės vadovas. Vieniems dalyviams maudytis griežtai draudžiama. Pažeidusiems maudymosi taisykles, taikomos drausminės nuobaudos;
- 17.2.6. kad išvengtume nelaimingų atsitikimų vandenyje, rekomenduojama vienu metu maudytis ne daugiau kaip 8 dalyviams (mažesnę skaičių nustato grupės vadovas, atsižvelgęs į vietos sąlygas, mokinių sveikatos būklę, amžių, oro sąlygas ir pan.). Jeigu maudytis norinčiųjų yra daugiau, tuomet dalyviai suskirstomi grupėmis (vieni išsimaužo, kiti pradeda ir pan.). Jeigu grupė turi valčių, jos turi būti parengtos panaudoti gelbėjimui maudymosi metu;
- 17.2.7. draudžiama maudymosi metu šūkauti, nes šauksmas vandenyje yra pagalbos prašymo signalas;
- 17.2.8. kategoriškai draudžiama vaikams ir paaugliams stovyklų, ekskursijų, kelionių, išvykų dalyviams, nardyti, šokinėti iš valtys ar nuo statau skardžio, kranto, maudytis temstant ir tamsiu paros metu, nenumatytomis dienos režimo valandomis, be vadovo ar plaukimo vadovo leidimo;
- 17.2.9. kategoriškai draudžiama vieniems dalyviamsirstyti valtėmis;
- 17.2.10. suorganizavę plaukimą valtėmis, grupės vadovas ar plaukimo vadovas (rekomenduojama abiem kartu) patikrina, ar tvarkinga valtis. Valties šeimininkas turi būti suaugęs žmogus, mokantis gerai plaukti ir apmokytas gelbėjimo būdų, sugebantis gerai techniškai irkluoti;

17.2.11. valtimis galima vežti tik leistiną asmenų skaičių, kuris nurodytas ant valtės borto. Neleistina plaukti toliau, kaip 100 metrų nuo kranto. Nemokantys gerai plaukti, prieš sėsdami į valtį, užsideda liemenes. Kitas gelbėjimo inventorių sudedamas į valtį;

17.3. elgesys žaidimų ir atrakcionų metu:

17.3.1. vadovams būti ypač dėmesingiems, kai vaikai žaidžia specialiose žaidimų, atrakcionų vietose, laikytis nustatytų saugos reikalavimų, nuolat stebėti aplinką;

17.3.2. prieš renginius patikrinti elektros įrenginių, apšvietimo techninę būklę, greitai įsiliepsnojančių medžiagų naudojimą, kur, kaip ir kada bus naudojami fejerverkai, raketos ir kt. Įsitikinti ar tvarkingas inventorių, kuris bus naudojamas renginio metu;

17.4. elgesys miške, gamtoje:

17.4.1. būdami gamtoje, turistai turi saugoti aplinką, vietos gamtos ir kultūros paminklus, nedaryti žalos gamtai;

17.4.2. palapinių statymas:

17.4.2.1. statyti palapines reikia atvirose aikštelėse, tam skirtose vietose;

17.4.2.2. turėti palapinei statyti būtiną įrangą, nekirsti medžių, neišmindyti samanų;

17.4.2.3. palapinę statyti ne arčiau kaip 25 m nuo vandens telkinio;

17.4.3. laužai:

17.4.3.1. jei nėra įrengtų laužaviečių, reikia parinkti vietą ir tinkamai gerai įrengti, atsižvelgti į priešgaisrinės saugos reikalavimus. Laužavietę galima apjuosti akmenimis arba apkasti grioveliais;

17.4.3.2. laužų negalima kurti miško tankumynuose, durpynuose, jie turi būti ne arčiau 50 m nuo medžių;

17.4.3.3. kurui naudoti kirtimų atliekas, nulūžusias sausas šakas;

17.4.3.4. laužą kurti tik su pirštinėmis ir galvos apdangalu;

17.4.3.5. baigus kūrenti, laužą užgesinti, užpilti žemėmis ar vandeniu, sutvarkyti stovyklavietę;

17.4.3.6. turistai, pastebėję gaisrą, privalo jį gesinti ir pranešti apie jį atitinkamoms tarnyboms;

17.4.4. draudžiama:

17.4.4.1. deginti žolę, nendres, palikti stiklo tarą ar duženas;

17.4.4.2. gąsdinti ar gaudyti žvėris ir paukščius, nuo balandžio 1 d. iki gegužės 1 d. nekeliuoti per tetervinų ir kurtinių tuoktuves;

17.4.4.3. draskyti lizdus, skruzdėlynus, baidyti bebrus, ondatras, mušti gyvates;

17.4.4.4. skinti retus augalus, naikinti jų augimvietes (vandens lelijas, pajūrinę zundą, muilinę guboją, pataisus, meškauoges, draskyti samanas, skinti šilagėles ir kt.);

17.4.4.5. gyvenvietėse draudžiama triukšmauti (reikia pagarbiai elgtis su vietos gyventojais, gerbti jų papročius);

17.4.5. miško lankytojams draudžiama:

17.4.5.1. kurti laužus tam tikslui neįrengtose ar neskirtose vietose;

17.4.5.2. mėtyti neužgesintus degtukus, rūkyti;

17.4.5.3. kirsti ar kitaip žaloti augančius medžius, krūmus, ardyti miško paklotę;

17.4.5.4. gaudyti ir naikinti laukinius gyvūnus, juos neštis į namus, rinkti paukščių kiaušinius, ardyti gyvūnų būstus (olas, dreves, lizdus, skruzdėlynus ir pan);

17.4.5.5. naikinti ir gadinti poilsiaviečių įrangą, informacinius ženklus bei standus, kvartalinius stulpus, riboženklis ir kt.;

17.4.5.6. trukdyti kitų lankytojų poilsį triukšminga muzika;

17.4.5.7. šiukšlinti mišką, ne šiukšlių dėžėse palikti atliekas ir tarą;

17.4.6. miško lankytojai privalo:

17.4.6.1. pastebėjus gaisrą, jį užgesinti, o jei tai atlikti neįmanoma – apie gaisrą nedelsiant pranešti artimiausiai miškų urėdijai ar girininkijai, valstybinei priešgaisrinės apsaugos tarnybai, policijai ar vietos savivaldos institucijai;

17.4.6.2. nuolat prižiūrėti užkurtą laužą; baigus kūrenti, jį užpilti žemėmis ar vandeniu, kol visiškai nustos rusenti;

17.4.6.3. pastebėjus sužeistus, ligotus ar keistai besielgiančius laukinius gyvūnus pranešti artimiausiai girininkijai, veterinarijos tarnybai, aplinkos apsaugos agentūrai ar medžiotojų būreliui;

17.5. elgesys baseine:

17.5.1. mokiniam baseine draudžiama:

17.5.1.1. maudytis vieniems, be mokytojo, trenerio ar gelbėtojo priežiūros;

17.5.1.2. savavališkai šokinėti į vandenį ir nardyti;

17.5.1.3. stumdyti ir skandinti vienam kitą, triukšmauti, juokais šūkauti: „Skęstu!“, „Gelbėkit!“ ir pan.;

17.5.1.4. bėgioti baseino kraštu bei aplink baseiną esančiose patalpose;

17.5.1.5. šokinėti galva žemyn sekloje vietoje;

17.5.1.6. šokinėti į vandenį nuo bokšto ar tramplyno be trenerio, mokytojo, instruktoriaus leidimo;

17.5.1.7. plaukioti toje baseino dalyje, kur atliekami šuoliai į vandenį;

17.6. mokiniai baseine privalo:

17.6.1. elgtis drausmingai, nedelsiant vykdyti visas mokytojo (trenerio ar gelbėtojo) komandas bei nurodymus;

17.6.2. apie atsiradusį nuovargį, drebulį pranešti mokytojui (treneriui ar instruktoriui) ir išlipti iš vandens;

17.6.3. esant mėšlungiui stengtis laikytis ant vandens arba užsikabinti už skiriamosios juostos ar baseino vonios krašto ir šauktis pagalbos;

17.6.4. mokytojui (treneriui ar instruktoriui) davus ženklą, reikia išlipti iš vandens, eiti į dušą, o vėliau į rūbinę, apsirengti ir palikti baseino patalpas;

17.7. elgesys muziejuose ir parodose:

17.7.1. muziejuose ir parodose kiekvienas dalyvis privalo saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis, vaikščioti atsargiai, nekliudyti eksponatų, klausytis ekskursijos vadovo nurodymų ir jų pasakojimo apie vieną ar kitą eksponatą;

17.7.2. negražu ir neetiška garsiai kalbėtis ir juoktis parodų salėse, ginčytis su ekskursijų vadovais;

17.7.3. kritikuoti atskirus eksponatus ir meno kūrinius reikia labai subtiliai, nesipuikuojant;

17.7.4. vadovo pasakojimo reikia klausytis visos ekskursijos metu, nors ir būtų neįdomu;

17.7.5. savo jausmus, žavėjimąsi reikia demonstruoti subtiliai, kad netrukdytume kitiems lankytojams;

17.7.6. lankantis muziejuose ir parodose nemandagu eksponatus peržiūrėti skubotai, tarsi praeinant pro šalį, neįsigilinus į autorių kūrinius ar istorinius eksponatus;

17.7.7. nemandagu reikšti nepasitenkinimą meno kūriniais, eksponatais, garsiai reikšti savo nuomonę;

17.7.8. garsiomis kalbomis ir pastabomis negalima blaškyti kitų dėmesio ir trukdyti gidui-ekskursijos vadovui;

17.7.9. be grupės vadovo leidimo draudžiama atsiskirti nuo grupės dalyvių arba atsilikti nuo grupės;

17.7.10. jeigu ekskursijos metu yra būtinybė išeiti, apie tai būtina informuoti grupės vadovą;

17.8. saugus elgesys gatvėje, viešajame transporte: autobuse, troleibuse, traukinyje, tramvajuje:

17.8.1. mūsų respublikoje ir daugelyje kitų šalių eismas vyksta dešiniąja puse, reikia vengti ėjimo prieš judėjimą. Prasilenkiama iš dešinės;

17.8.2. net ir labai dideliuose sambūriuose negalima stumdytis, skintis kelio alkūnėmis. Pastebėję, kad kas nors skuba, pasitraukite į šalį;

17.8.3. skirti dėmesį neįgaliesiems, mažiems vaikams, tėvams su mažais vaikais, pagyvenusiems žmonėms. Padėti jiems įlipti į transporto priemonę arba pereiti gatvę. Visur ir visada užleiskime sėdimą vietą, turintiems pirmumo teisę;

17.8.4. kai prasilenkiant reikia pasisukti, į sutiktąjį atsigręžti veidu. Pvz., autobuse einant

į savo vietą, būtina atsisukti veidu į sėdintį keleivį ir atsisėsti į savo vietą. Nepamirškite atsiprašyti sėdinčio keleivio, kad užimtumėte jums skirtą vietą;

17.8.5. rankinės, krepšeliai, portfeliai, kiti daiktai nešami dešinėje rankoje, kad nekliudytų praeiviams;

17.8.6. prieš kelionę reikia gerai apžiūrėti, ar metalinės krepšio rankenos, kuprinės detalės nekliudys savų ar svetimų kojinių, drabužių;

17.8.7. jeigu turistinė grupė keliauja su lazdomis, tai lazda reikia laikyti vertikaliai, nes horizontaliai nešti lazda ar ilgą skėtį yra pavojinga, į jų smaigalius gali susižeisti vaikai ar praeiviai. Skėčiu ir lazda nemosuoti;

17.8.8. jeigu einame su skėčiu, išskleistu virš galvos, reikia jį laikyti taip, kad vanduo netekėtų ant praeivių. Susitikus praeivį, skėtis pakeliamas arba pakreipiamas į kitą pusę;

17.8.9. reikia stengtis, kad šlapiu skėčiu, neliestum kitų, tiek eidamas gatve, tiek įlipęs į transporto priemonę;

17.8.10. einant reikia atsižvelgti į šaligatvio plotį. Siauru šaligatviu greta gali eiti tik du asmenys, trečias seka iš paskos. Sutiktuosius reikia praleisti, paprastai tai daro jaunesnis amžiumi;

17.8.11. turistinėse kelionėse, ekskursijose dažnai tenka klausti kelio į lankytiną objektą, įstaigą ar kt. Tenka kreiptis į praeivius. Niekada nepamirškite pasakyti: „atsiprašau“, „atleiskite“, „prašom“ ir t. t. Išgirdę patarimą, būtinai padėkokite;

17.8.12. gatvėse, keliuose, kaimeliuose ar miesteliuose ir miestuose nemandagu nepagarbiai žvelgti į praeivius, juoktis iš jų aprangos ir išvaizdos;

17.8.13. nemandagu brautis pro žmones, kad pamatytum, ką jie apžiūrinėja parduotuvėse, muziejuose, gatvėse ir kt.;

17.8.14. pirmenybę sėsti į viešąjį transportą turi neįgalūs, maži vaikai, pagyvenę žmonės;

17.8.15. įlipę į transporto priemonę, nesustokite prie durų, eikite į priekį, netrukdykite įlipti kitiems keleiviams;

17.8.16. negalima ant sėdynės dėti savo daiktų, kai yra stovinčių keleivių;

17.8.17. sėdimos vietos visuomeniniame transporte užleidžiamos seneliams, neįgaliesiems, ligoniams, tėvams su kūdikiu, nėščioms moterims, pagyvenusiems žmonėms;

17.8.18. reikia stengtis nepriekaištingai laikytis transporto priemonių taisyklių, kad būtų užtikrintas saugumas. Pvz., kad neįvyktų nelaimingas atsitikimas, draudžiama iškišti rankas, persisverti pro važiuojančio traukinio ar automobilio langą, negalima važiuojant atidarinti durų. Leistis į ginčus su pareigūnais ne tik nemandagu, bet ir neprasminga;

17.8.19. sėdint negalima taip ištiesti kojų, kad jos liestų kitus keleivius, ypač autobuse, troleibuse, traukinyje. Patogumus galima sau leisti tik tada, kai yra laisvų vietų ir netrukdomė kitiems;

17.8.20. jei važiuoja grupė turistų, tai grupės vadovas privalo užtikrinti drausmę, ramybę visai savo grupei;

17.8.21. ilgoje kelionėje tenka valgyti autobuse ar traukinyje. Patogiausia iš anksto paruošti sumuštinis. Nedera žiūrėti, kaip žmogus valgo. Maisto likučiai suvyniojami į popierių ir metami į šiukšlių dėžę. Draudžiama juos mesti pro langą ar po sėdyne;

17.8.22. šios elgesio taisyklės galioja keliaujant ir kitomis transporto rūšimis. Reikia atsižvelgti į jų specifiką ir važiavimo jomis saugos taisykles. Visada ir visur būkite paslaugūs neįgaliesiems, seneliams, pagyvenusiems žmonėms ir mažiems vaikams;

17.9. saugus elgesys keliaujant laivais ir lėktuvais:

17.9.1. prieš kelionę siūlome susipažinti su enciklopedijose, žinyuose, knygoje esančiais kelionės aprašymais, šalies, į kurią vykstate, papročiais, tradicijomis, žmonių charakteriu ir pažiūromis, tikėjimu. Nepažindami svetimos šalies, galite atsidurti keblioje situacijoje tiek kelionės metu, tiek ir keliaudami po ją;

17.9.2. kelionė laivu paprastai trunka ilgai. Kelionė laivu įpareigoja gerai pasirengti, nusiteikti psichologiškai, kelionės metu būti drausmingiems, korektiškiems, mandagiems;

17.9.3. dalyviai visos kelionės metu vykdo personalo nurodymus ir laikosi saugos taisyklių. Tai padės išvengti nemalonumų ir nelaimingų atsitikimų;

17.9.4. dideliuose laivuose nereikia pažeisti ten nusistovėjusios tvarkos;

17.9.5. prieš kelionę kiekvienas dalyvis pasirūpina asmenine vaistinėle, kuri jam reikalin-

ga, kad nesusergtų jūros liga. Jeigu jos neišvengėte, geriau eikite į savo kajutę. Praneškite grupės vadovui apie savo savijautą ir informuokite, kad būsite kajutėje. Grupės vadovas turi pasirūpinti jūsų sveikata, jeigu reikia, jis kreipiasi į laivo medicinos tarnybą;

17.9.6. grupės vadovai, įlipę į laivą, visus jiems ir grupės dalyviams rūpimus klausimus išsiaiškina su laivo personalu, supažindina grupės dalyvius, kaip jie turi elgtis, į ką kreiptis vienu ar kitu klausimu;

17.9.7. prieš kelionę grupės vadovas su grupės dalyviais prisimena saugaus keliavimo laivu taisyklės (jos būna iškabintos laivo informaciniuose stenduose), kurių reikia laikytis visos kelionės metu, kad būtų užtikrintas dalyvių saugumas plaukiant laivu;

17.9.8. grupės vadovas tiesiogiai atsakingas už grupės dalyvių saugumą ir gyvybę. Todėl kiekvienu atveju jis turi žinoti, kur yra jo dalyviai, ką veikia, kur vaikšto ir t. t. Dalyviai be vadovo leidimo negali pasitraukti iš grupės, turi pasakyti vadovui, kur nori eiti, kurioje laivo dalyje bus ir pan.;

17.9.9. plaukiant laivu ar skrendant lėktuvu, privaloma laikytis visų keleiviams nustatytų taisyklių ir palydovų reikalavimų;

17.9.10. visur ir visada būti punktualiems, nevėluoti, laiku atvykti į uostus (laivų ir oro uostus), įregistruoti, susitvarkyti bagažą ir pan. Laukti kvietimo skrydžiui ar plaukti laivu (skelbiama);

17.9.11. nelipti į lėktuvą ar laivą, kol nepasakys, kad leidžiama įlipti. Grupės vadovas įlipa paskutinis, įsitikinęs, kad visi dalyviai sulipo į laivą ar lėktuvą;

17.9.12. visiems grupės dalyviams ir vadovams būtina atidžiai išklaudyti keleiviams teikiamą informaciją, nurodymus kelionės metu ir juos vykdyti;

17.9.13. jeigu skridami blogai jaučiatės arba bijote, stenkitės to neparodyti, kad nesudrumstumėte ramybės bendrakeleiviams. Jeigu jūsų turimi vaistai nuo pykinimo nepadeda, kreipkitės į savo grupės vadovą ar medicinos darbuotoją, kuris skrenda kartu. Jums bus suteikta medicinos pagalba;

17.9.14. lakstyti, bereikalingai vaikščioti lėktuvo salone draudžiama. Nemandagu garsiai šaukti vardu savo grupės dalyvius, garsiai kalbėtis, juoktis, triukšmauti, kritikuoti keleivius ar jų aprangą;

17.9.15. grupės dalyviai yra drausmingi, kultūringi, paslaugūs savo grupės nariams ir bendrakeleiviams, pagyvenusiems žmonėms, seneliams ir neįgaliesiems, mažiems vaikams ir aptarnaujančiam personalui kelionės metu ir laukimo salėse;

17.9.16. atminkite! Užsienio šalyje esate svečias, nepamirškite, kad atstovaujate gimtajai šaliai, o pagal jūsų elgesį gali spręsti apie visą tautą.

V SKYRIUS

VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

18. Suteikiama pirmoji pagalba.

19. Esant reikalui kviečiama greitoji pagalba, policija.

20. Apie įvykį informuojami mokyklos vadovai ir tėvai.

21. Susidarius situacijai, gresiančiai vaikų saugai, pakeičiamas maršrutas arba išvyka nutraukiama.

VI SKYRIUS

VEIKSMAI PO IŠVYKOS

22. Mokiniai po išvykos palydimi į mokyklą.

23. Įvertinamas mokinių elgesys ir saugos bei sveikatos instrukcijos laikymasis išvykos metu.

24. Išvykos rezultatai aptariami su mokiniais.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Šilutės Žibų pradinė mokykla
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Šilutės Žibų pradinės mokyklos mokinių turizmo renginių organizavimo tvarkos ir Mokinių mokomosios-pažintinės išvykos (žygio, ekskursijos) saugo instrukcijos patvirtinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-05-13 Nr. I-107
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Elena Šarkienė Direktorė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-05-13 10:36
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2021-05-19 10:29 - 2026-05-18 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	4
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	0
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Šilutės Žibų pradinės mokyklos mokinių turizmo renginių organizavimo tvarka.docx
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Šilutės Žibų pradinės mokyklos mokinių turizmo renginių organizavimo tvarkos 1 priedas.docx
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Šilutės Žibų pradinės mokyklos mokinių turizmo renginių organizavimo tvarkos 2 priedas.docx
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Mokinių mokomosios-pažintinės išvykos (žygio, ekskursijos) saugos instrukcija.docx
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20240509.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2024-05-14)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2024-05-14 nuorašą suformavo Daiva Balčytienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-